

“Anh Làm Cho Đời Em Sáng Ngời”

Truyện ngắn của Nguyễn Ngọc Hoa

Trong số những người Quỳnh Châu giúp đi xin *welfare* và *food stamps*, Thu Trường hay được nàng nhắc nhở với nhiều ái ngại nhất. Người thiếu phụ 22 tuổi ấy là mẹ của hai cô bé năm và ba tuổi, và không có chồng. Năm 16 tuổi, Thu Trường có bầu với cậu bạn trai cùng xóm, và cậu ta bị bà Vui mẹ nàng bắt phải cưới. Nàng bỏ học, ở nhà tập tành làm mẹ; chồng tình nguyện đi lính Nhảy dù, lâu lâu ghé về thăm một lần; và nàng sinh thêm bé gái thứ hai. Bà Vui trạc bốn mươi, góa chồng, và có thêm hai cậu con trai 14 và 12 tuổi. Bà làm tài xế cho cơ quan dân sự Hoa kỳ nên đầu tháng Tư năm ngoái (1975), gia đình được di tản ra khỏi nước bằng máy bay. Đến Bismarck, bà và Thu Trường tách ra thành hai gia đình riêng rẽ để hưởng trợ cấp chính phủ cao hơn, họ thuê *apartment* ở gần nhau.

Trong các buổi tiệc nhậu, đi *picnic*, cắm trại, câu cá, hay thăm viếng nông trại cuối tuần, các tay độc thân bàn tán lao xao về hai mẹ con bà Vui. Với các chàng trai trẻ tuổi, Thu Trường là mẫu người lý tưởng: xinh xắn với mái tóc dài, da trắng, dáng người thon thả, và tình trạng tài chánh ổn định nhờ lãnh lương . . . Tổng thống Ford. Với mấy kẻ sồn sồn như anh Cấp, bà Vui là mục tiêu sáng giá: nhan sắc nửa nạc nửa mỡ chưa phai tàn mà vốn liếng tiền bạc lại rủng rỉnh. Ngày vừa di tản sang đến đảo Guam, bà được cơ quan cũ bồi thường bằng cách mua lại số tiền Việt nam Cộng hòa (“VNCH”) mang theo, trong lúc tiền VNCH của tôi và đa số những người tỵ nạn khác trở thành mớ giấy lộn vô giá trị.

Anh Cấp là cựu hạ sĩ quan truyền tin, ăn nói mạch lạc khôn khéo, tóc quăn đẹp, và mặt mày sáng sủa dễ nhìn. Anh tuổi Thìn con Rồng, năm nay 36 tuổi; sách tướng số nói đàn ông tuổi Thìn có số sung sướng mãn đời. Anh làm *ca* đêm trong xưởng dây chuyền lắp ráp máy cày, ban ngày rảnh rỗi lái xe đi chơi loanh quanh, thường ghé lại nhà mẹ con bà Vui giúp sửa chữa lật vặt, và khi xong việc, được ân cần mời nán lại dùng cơm. Phiến, người bạn trẻ vui tính, chắc hẳn anh Cấp sẽ “*dzô*” bà Vui nên trêu chọc bằng bài hát “Tình Cho Không” nhạc Pháp (“*L’amour c’est pour rien*”) lời Việt của Phạm Duy (1921 – 2013),

Tình cho không, biếu không
Ân tình ai cũng cho được nhiều
Tình cho không, biếu không
Chớ nên mua bán tình yêu.
(*L’amour, c’est pour rien*
Tu ne peux pas le vendre
L’amour, c’est pour rien
Tu ne peux l’acheter.)
(Pascal-René Blanc & Enrico Macias)

Tôi gặp bà Vui lần đầu ở văn phòng bác sĩ đo mắt gần sở tôi. Người Việt khác nhau ông bác sĩ đứng tuổi này mát tay và tận tâm nên đưa nhau hẹn đo mắt làm kính, và đương nhiên tôi được giao nhiệm vụ thông dịch khi họ đi khám mắt. Trong phòng tối, ông chiếu lên tường một bảng

gồm nhiều dòng chữ cái cỡ từ lớn đến nhỏ để bệnh nhân đọc thử. Khi thử mắt, ông lần lượt đặt hai mắt kính có độ phóng đại kế tiếp nhau trước mắt bệnh nhân và hỏi, “Một hay Hai?” “Ba hay Bốn?” “Năm hay Sáu?” v.v., để biết mắt kính nào giúp đọc rõ hơn.

Phần thử nghiệm đơn giản đó của bà Vui, ông bác sĩ toát mồ hôi hột mới hoàn tất. Hoặc bà không có khả năng phân biệt mắt kính nào thấy rõ hơn, hoặc bà biết mà không thèm nói thật để bác sĩ đoán mò chơi cho bõ ghét. Khi chọn mua kính đeo, bà lưỡng lự bỏ cái này chọn cái kia và rốt cuộc lấy đại hai cái kính mắt tiền nhất. Tôi ngạc nhiên hỏi,

“Sao bác lấy đến hai cái kính? Mỗi lúc, bác chỉ cần đeo một cái thôi mà.”

“Cái anh này vớ vẩn! Một cái đeo thường ngày, một cái để *xơ-cua*. Có thể mà không biết,” bà mắng vào mặt tôi; “*xơ-cua*” do tiếng Pháp “*secours*” là trừ phòng hờ.

“Sao bác không đợi cái kính đầu tiên gãy hay vỡ rồi hẳn mua cái thứ hai?”

“*Welfare* nó cho mua hai cái, tội gì không lấy? Mỹ giàu có, nó thiếu gì tiền của mà nhà anh phải *lo bò trắng răng*.”

Lời nói trích thượng của bà Vui làm tôi tức ầm ách. Tôi đi làm (và đóng thuế cho chính phủ) được công ty trả lệ phí bảo hiểm y tế, nhưng trên thị trường không có bảo hiểm thị lực nên đi khám mắt phải lấy *đồng tiền liền khúc ruột* trong túi ra trả và chỉ dám chọn một cái kính hợp với túi tiền nhất. Không . . . sang trọng như bà!

Dù không mong gặp lại bà Vui, ba hôm sau tôi được cảnh sát gọi nhờ thông dịch và khi đến bót cảnh sát, bà và cậu con trai lớn đã có mặt ở đó. Bà đay nghiến mắng nhiếc cậu con đã để cho bị tóm cổ khi ăn cắp đồ trong cửa hàng bách hóa. Cậu biết tiếng Anh, nhưng cảnh sát không tin tưởng cậu mà bắt chờ tôi đến. Tôi dịch lại điều cảnh sát muốn bà hiểu và chấp nhận trước khi ký tên bảo lãnh cậu về,

“Con bà phạm pháp, nhưng lần đầu chúng tôi bỏ qua. Nếu phạm pháp nữa, chúng tôi sẽ truy tố ra tòa án thiếu nhi. Xin bà hiểu là thiếu nhi phạm tội có thể bị gửi vào trại giáo hóa thiếu nhi tới năm 18 tuổi.”

Anh Cấp thành công trong việc chinh phục con tim Thu Trường và hãnh diện trình diện người yêu trẻ đẹp trong một buổi đi chơi và ngủ đêm ở nông trại. Thu Trường vô tư tung tăng vui đùa, trong khi hai đứa con, bé lớn lì lợm không ai nói được và bé kia khóc nhè từ đầu mùa đến cuối mùa. Thu Trường cho biết nàng mê xi-nê, không bỏ qua phim mới nào. Nàng cũng rất khoái đi *ba* (bar), nhưng không chỉ để uống rượu mà để nghe nhạc, nhảy đầm, và hòa mình vào đám người thác loạn sống động trong *ba*. Đêm đó, nàng và Phiến sôi nổi hát bài dân ca trữ tình nổi tiếng “You Light Up My Life” (*Anh làm cho đời em sáng ngời*) của Joseph Brooks (1938 – 2011),

*So many nights I'd sit by my window
Waiting for someone to sing me his song
So many dreams I kept deep inside me
Alone in the dark but now you've come along.
And you light up my life
You give me hope to carry on
You light up my days and fill my nights with song.*

(Bao đêm em ngồi bên cửa sổ
Chờ ai đó hát cho em nghe
Bao giấc mơ em giữ sâu trong tim
Một mình trong bóng tối, nhưng bây giờ anh vừa đi đến.
Và anh làm cho đời em sáng ngời
Anh truyền hy vọng cho em tiếp tục
Anh soi rạng ban ngày và lấp đầy ban đêm của em bằng bài ca.)

Anh Cấp cho biết thêm Thu Trường ưa thích *barhop* (đi uống rượu từ *ba* này sang *ba* khác, “hop” tiếng Anh là nhảy lò cò) để tìm không khí khoái hoạt mới, uống loại bia đặc biệt ở *ba* kia, hay kéo dài thời gian vui chơi khi *ba* này đóng cửa sớm hơn; có khi anh phải lái xe hàng chục dặm Anh sang thị trấn khác. Con người nàng chứa chan nhiệt tình ham sống đáng yêu của một thiếu nữ Mỹ mới lớn, nhưng thiếu vắng đức tính của một bà mẹ Việt nam có hai đứa con . . . rười. Bụng bầu của nàng đã hơi tròn, khoảng bốn hay năm tháng.

Anh Cấp đưa Thu Trường đi thuê nhà (nàng đứng tên thuê), và họ dọn vào sống chung với nhau. Tổ uyên ương là căn *apartment* dưới tầng hầm, chủ nhà ở tầng trên, có *driveway* và lối ra vào riêng, và cách xa nhà bà Vui. Họ mở tiệc mời bạn bè đến “ăn tân gia”; chúng tôi nâng ly chúc mừng “đôi trẻ,” kể chuyện tiếu lâm chông già vợ trẻ và cười hề hả, và uống say túy lúy.

Ràng buộc gia thất không cầm chân anh Phúc ở nhà, anh vẫn dự các buổi tiệc nhậu cuối tuần một mình và đôi khi kể lể tính nết của “bà vợ” mới. Thu Trường thức sáng đêm coi *ti-vi* trong lúc anh đi làm, và ban ngày ngủ vùi, bỏ mặc hai đứa con và hai con mèo. Khi xem *ti-vi* hay nằm ngủ, nàng rút dây điện thoại ra khỏi ổ cắm điện thoại để khỏi bị quấy rầy; người gọi tới chỉ nghe chuông reo mà không ai trả lời. Khi thức dậy muốn gọi điện thoại, nàng gắn dây lại vào ổ cắm trên tường và say sưa nói chuyện hàng giờ; người gọi tới nghe tiếng “tít tít” liên tục cho biết điện thoại bận. Nghe anh Cấp phàn nàn, Phiến có dịp cười nhạo,

“Anh ăn và ở *chùa*, *cơm no bò cỡi* đã đời, giờ lại mơ ‘bà vợ’ giỏi giang hiền thực, công dung ngôn hạnh đầy mình. Phần nào thôi chứ!”

Ngày bé Danny ra đời, mọi người mừng rỡ nghĩ rằng nhờ đứa con chung, cuộc sống lứa đôi của anh Cấp và Thu Trường sẽ tốt đẹp hơn. Nhưng đại họa xảy đến lúc bé chưa tròn ba tháng. Chiều hôm ấy, trong lúc anh Cấp nằm ngủ để lấy sức tối đi làm, Thu Trường một tay ẵm bé cho bú sữa và tay kia nấu cơm tối. Đồng thời nàng lu bu quất mắng hai đứa con lớn đang đánh nhau, đuổi hai con mèo ăn vụng thức ăn, và ôm điện thoại nói chuyện với bạn. Vai phải nàng vươn lên để kẹp ống nghe vào cằm và má. Đột nhiên, hai con mèo rượt nhau chạy băng qua chân Thu Trường khiến nàng giật mình. Cái ống nghe sẩy rời ra rơi xuống, và sợi dây nối vướng vào cán chiếc *soong* đang nấu canh, kéo *soong* xuống hất nguyên nồi nước sôi sục vào mặt và thân hình Danny. Bé tắt thở trên tay mẹ, không kịp khóc.

Sau đám tang bé Danny, tôi không còn gặp anh Cấp hay Thu Trường. Một hôm đi siêu thị mua đồ ăn tôi gặp Phiến; Phiến chua chát báo tin,

“Anh Cấp ca bài *sayonara* với cô Trường rồi.” “*Sayonara*” tiếng Nhật là từ biệt.

“Sao cơm không lành canh không ngọt nhanh vậy?” tôi hỏi nhưng không ngạc nhiên.

“Sở Xã hội và ty Cảnh sát gửi người tới điều tra cái chết của thằng Danny. Tuy *cổ* không bị kết tội ngược đãi trẻ em, nhà *cổ* bị theo dõi rất kỹ, không thể tiếp tục chứa chấp *người dưng khác họ ở ké*. *Ảnh* bèn thu dọn chiến trường và rút quân về ở chung với *tui*.”

“Anh Cấp thành *độc thân vui tính* như Phiến hả?” tôi hỏi đùa.

“*Sức mấy!* Mất hậu cứ là cô con gái, *ảnh* nắm vững tiền đồn là bà mẹ *cổ*, mẹ già như *chuối bà hương*, như *xôi nếp một như đường mía lau*.”

“Anh Cấp *dzô* bà *Dzui* có *dính* không?” tôi không tin tai mình.

“Sao lại không? *Bả* đang kêu *ảnh* dọn tới ở chung để xây tổ ấm mà.”

Không tới một tuần sau, tôi “*bị*” gặp bà Vui lần thứ ba. Sáng sớm Chủ Nhật, tôi còn nằm trên giường thì chuông điện thoại reo, cảnh sát gọi nhờ tôi đến nhà bà giúp họ thông báo một tin rất quan trọng. Vị cảnh sát đưa chiếc ví xách của Thu Trường cho bà và nói với giọng nghiêm trọng,

“Chúng tôi rất tiếc báo cho bà biết cô Trường con bà và bạn trai là ông Cấp đã thiệt mạng đêm qua trên Xa lộ Liên bang I-94 cách Bismarck chừng 15 dặm Anh về phía tây. Hiển nhiên, xe chạy tới khúc đường vòng vèo mà không giảm tốc độ, ông Cấp lạc tay lái, xe đâm thẳng xuống vực và tông mạnh vào một thân cây lớn. Hai người mất mạng tại chỗ. Máu của cả hai chứa lượng rượu cao gấp mấy lần mức độ say luật định.”

Trong lúc bà Vui vừa khóc vừa nguyên rủa “*thằng khốn nạn*” đã phản bội bà, tôi thắc mắc hỏi ông cảnh sát,

“Làm sao ông biết anh Cấp là bạn trai của cô ấy?”

“Chúng tôi tìm thấy hai người trong tư thế giao hợp tình dục: Khi tai nạn xảy ra, cô ấy làm khẩu giao (oral sex) trong lúc ông ta ngồi lái xe. Còn một điều nữa, chúng tôi sẽ ghi trong biên bản tai nạn, nhưng không thể kết luận tại sao.”

“Dạ, ông cứ nói,” tôi gật đầu.

“Chìa khóa mở máy xe ở vị trí ‘Off’ (tắt). Tôi không biết chắc chuyện gì đã xảy ra, nhưng nếu xe đang chạy mà bất ngờ vặn tắt máy, tài xế sẽ không còn điều khiển được tay lái và sau hai hay ba lần đạp thắng, mất luôn khả năng hãm xe lại. Vì tay lái và bộ thắng điều khiển bằng điện.”

Tôi nhớ ra trong một phim xi-nê mới chiếu tháng trước, bà vợ làm dịu cơn lo lắng trong lòng chồng bằng khẩu giao trong lúc ông ta lái xe, gây ra tai nạn lưu thông. Chắc hẳn Thu Trường đã lấy ý từ phim đó và trên đường *barhop*, cố tình tạo nên tai nạn để hai người chết chung. Tôi đoán nàng chiều chuộng anh Cấp như thế để làm anh mê, không còn tâm trí ngăn cản khi nàng đưa tay vặn chìa khóa tắt máy xe. Tình có thể *cho không, biếu không*, anh có thể đã *làm cho đời em sáng ngời*, nhưng sự phản bội vô liêm sỉ phải trả bằng tính mạng.

Sách tương số nói không sai. Đến phút lâm chung, anh Cấp còn hưởng khoái lạc trần gian.

Nguyễn Ngọc Hoa

Ngày 6 tháng Giêng, 2021